

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Subiectio in Prolepsi & Procatalepsi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

dignitas, aut morbo, aut vetustate. Auth. ad Heren. lib. 4.

Protopope.

Adhortatio ad aliquam rem est, & palinologia, Virg. Nunc, nuae insuigite ramis horror ves socij. Cic. in Verrem 3. actionis libio, vos quod ad vestram famam, senatusque consulta pertinet iudices prospicite, atque consulite, &c.

Præpergatio.

*Vel paraceat, præmunitio. Quia autem utri-
mus, ut confimet id quod subiectum sumus.
Ut si testem productum sumus, autem est, ut et
fidem habendum esse doceamus. Quare est vel-
luti generalis locus, & tractatus communis.
Cicero pro Milone; autem præmunitio licet ho-
hominem occidere, & tum subito occisum P.
Clodium iure, & sine inuidia: cum ita dicit,
negant intueri lucem esse fas ei, qui a se esse
hominem occidum fatetur. In qua tandem
ciuitate hoc homines stultissimi disputant?*

P.Y./7H.A.

Quæstum. Hoc genus à superiori erotemate co differt, quod ad interrogatum vna voce tantum responderi potest, vel a negante, vel à confiteente: quæsto ambo occurri non nisi pluribus potest, hoc modo, si dicas, qua igitur ratione bellum geremus? qua auxilia nobis parata erunt? quis erit, qui subuenire voleret, cum tā acerbē socios trāctauerimus? Alexander Rhetor, cum Aquila sentiens definit, ut p̄d̄ ἀτέχαιον εἰπειν αὐτούς δέ, καὶ δια πάθει-
ναι.

Ratiocinatio in Anaphasi.

Saxafras

Int. Regini. *Sacrae*
¶ 25. *Hac figura quibusdam videtur eadem, quæ
chleuasmus, sed à perfectissimis propria signifi-
catione delicta est. Peculiariter enim fodi-
diora ea significamus, non tamen sine diecasi-
tate conciuna ut auct. Vag.*

*Nominae, & quae, transversa tenuisibus hinc
quis.*

Apud Ciceronem, Sexte nostra bona venia, quoniam dialecticus est, & hoc quidem liguris. Et pro Gallo, quod facerem vellementus, nihil mihi intercederent inimicitiae: cum istius mulieris viro, fratrem volui dicere, semper hic ero.

Scheffé

Proxima figura est anthypophoræ, qua aduersiorum affectum quælibet singimis cui respondemus. Vt in illo.

*Indignum est Italos Troiam succondere flam-
mis*

Nagecentem, & patria Turnum confiser e terra.

Quid face Troianos atra vrim ferre Latines?

Non hæc ita Iuno propoluit, quasi manifeste Venus indignum esse dixisset, sed quasi indignum esse Veneri fingeret, vel suspicatur. Hæc latine dicitur affectio.

Solanum.

(Sic enim voco, quod ἀριστεῖται οἱ Γραeci vobis. Aquil. p. 22.

cant/it ita, ut de mptis coniunctionibus, & pro-
positionibus, quibus verba, & nomina conne-
ctuntur, singulatum unumquodque enuntie-
mus. Cuius frequentissimum exemplum est
per totas orationes M. Tullij, sed vel hoc vñ
ad exemplum sufficiet. Exspecto vim edicti,
seueritatem prætoris: fauo aratori, cupio o-
culi damnari Apronium. In his animaduer-
timus nullam, neque disunctionem, neque
propositionem interpositam. Facit autem ñ
gura hæc ad coleritatem, & ad vim doloris a-
liquam significandam: qua plerumque cum
commoti sumus, hoc modo incidere solemus.
Illud etiam præceptum habeto, actori veræ
causæ nunquam timendum esse, ne nimis sit
in figuris tententiarum. Si enim fieri possit
ut omnes ad aliquam utilitatem figurentur,
non vitandum.

Syreptolyton.

Huius figura pauci admodum meminere: *Vide anno*
Notatur a Scholiaste Aristidis apud Photium
in Aristidis Panathenaico. Inniuit esse figura-
ram, quæ ex reciprocis constet magna varie-
tate inter se contextis. Ciuitas est ut iustis
fortior, si fortibus aequior, aut potius iustis
omnino iustior, & violenter omnibus poterior.
Τὸν μὲν τὰ ἵππα λιμόντων ὀχυρωτέρας, τὸν
τὰς δικαιάσις ἔχοντων δημοκρατέραν. Μᾶλλον
ἢ τὸν μὲν τὰ ἵππα λιμόντων ἀριστερας εἰς
αὐτὸν τὸ δικαιολογοῦ. Τὸν δὲ τὸν βιάζεται
δικαιωτέραν εἰς τὸν Θεόν, εἰς αἴμφωτα γένεθλια
ἀμφοτέρους.

Subiectio in prolepsi, & procatalepsi.

Sympathies

Hoc schema docet diuersas res coniunge-
re, & communi opinioni cum ratione aduer-
fari, & habet magnam vim vel ex laude viti-
um, vel ex vitio laudem exprimendi. Hyper-
ridis. Nam hominis auari, atque afori unum
atque idem vicium est. Vterque enim nescit
vicius atque ysirique pecunia dedecet. Qua-

te merito utriusque parti pœna afficiuntur, quos pariter non decet habere. Item Lysias, Quapropter pergam: in multis largitionem, abstinentiam testimonium non credideris; multo enim confidētius hoc genus hominū futuratur. Nam quo magis eger ad sumptū ambitionis, audacius facit rapinā, ut huic ipsi ambitioni copia suppeditari possit. Item Demosthenis, Cum ei quidam obiecisset, matre Scytha natum, respondit: Non miraris igitur, quod Scytha, matre barbara natus, tam bonus, & clemens euaserit? Item eiusdem. At ego hunc propterea malum esse existimo, quia nimium se gerit severum. Namque ex hominib[us] humilitatem ac misericordiam tollere, maximum signum malitia videtur. Ego contrā deos precor: namque eiusmodi ciuem habemus, qui ad supplicium sumendum in omnes partes sit inexorabilis.

Sustentatio in paradoxo.

Syllepsis.

*Iul. Ruf. p.
30.*

Bst, cum duabus diuersisque sententijs, & rebus vnum datur verbum minime utriusque conueniens. Vt, [inclusos vtero Danaos, & pinea furtim. Laxat claustra Sinon.] Laxat enim ad Danaos referri non potest: sicut ad claustra. Et optime Graiugenū, cui me fortuna precari, [ac virtu comptos voluit pretendere ramos.] Non enim sicut cui prætendere ramos, ita & cui precari potest videri ratione connexum. Et, [his quidam signis, atque hæc exempla secuti.] Hæc latine dicuntur correptio.

Symploce.

Aquil. p. II.

Connexum: Hæc figura ex utraque earum, quas supra demonstravimus, composita est: utramque oratinis speciem circundat. Nam & incipit sepius ab una parte orationis, & toties in unam, arque eandem desinit. Ut hæc se habet, quis legem rulit? Rullus. quis tribus sortitus est? Rullus. Quis decem viros creavit? idem Rullus.

P. Rutil. p. II.

Hoc & singulis verbis & plurium verborum coniunctione fieri potest. Singulis verbis hoc modo.

* al. Cleo-
charia.

* Clearchi, sed cum ad supplicium sumendum se confirmaret, multa simili cum revocant officia, confuerudo, tempus, exfiltratio, periculum, religio: quæ singula pro-

prias ei cogitationes ad remorandum subiiciebant. Item Democharis. Nam quis hæc si *Democh.* mul. vniuersa perpeti possit, timorem, morbum, lene etutem, contumeliam, inopiam, vim? quarum quævis vna res, per se satis est grauis ad preferendum. Sed in coniunctione plurium verborum huiusmodi est. Lycurgi, nemo enim nocens sine summo morore est, Iudices, sed multa simul cum perturbant. quod adeo sollicitudinis plenum, quod futurum est formidosum, lex paratum supplicium ostentans, vitia ex vitijs coacta, occasionem arguendi maleficij captans inimicus: quæ quotidiano vehementer eius animum excutiant.

Synchoresis.

Zyxophons cum aliquid etiam iniquum causis fiducia concedimus. *Quint. libr. 9. cap. 2.*

Syncrisis.

Sive antithesis, comparatio rerum, atque *Iul. Ruff.* personarum inter se contrariarum. Vt, ego *tu*, plector, quod tu peccas: tu relinquis, ego arguer pro malefactis: Helena redeat, virgo perreat innocens: tua reconciliatur vxor, mea negatur, filia mea. Cicero pro Murena, Vigilas tu de nocte, ut consultoribus tuis respondeas; ille ut mature, quo intendit cum exercitu perenniat, &c. Item in Verrini, iste multo sceleratior, & nequior quam ille Adrianus, aliquando etiam felicior fuit, &c.

Synchysis.

Confusio est hyperbatum obscurum.

Synecdoche.

Notum ex vulgaribus tropis.

Synecdoches.

Zyderichosis commixtio, qua duas res diuerfas colligit, ut, tam deest auaro, quod habet, quam quod non habet. *Fab. lib. 8. cap. 3. à Scaligero* dicitur Cinnus poet. lib. 3. cap. 46.

Synonymia.

Communio nominis. Utimur autem eo genividetur dignitatem, aut magnitudinem rei demonstrare: ideoque in eiusdem significacione plura conferuntur, ut si dicas, prostravit, affixit, perculit.

Sistrophe.

Est conuersio & conuolutio.

Tapinoesis.

Cum rei dignitas verbi humilitate deprimitur, ut gurges, pro mari: *Quint. lib. 8. cap. 3.* Rea